

דא קָוְדְשָׁא בָּרֵיךְ הוּא. וְאֵת אַמְּפָךְ דָא שְׁכִינַתָּא. וְעַם כָּל
דָא, מֵאַן דְמַחְלֵל נֶעֱרָה דְמַלְכָא, אֲתָחַשֵּׁב לֵיהּ בְּאַלֹּו
מְחַלֵּל מִטְרוֹגִינִיתָא דִילִיָּה.

וּרְבָּגָנוּ, כָּל שְׁדִין לֹא אִינְון שְׁקוֹלִין, וְלֹא כָּל עֲבָדִין
דְשְׁכִינַתָּא, דְכַתִּיב בָּה, (תְּהִלִּים קג) וּמְלֻכָּתוֹ בְּכָל
מַשָּׁלה. אִיתְ לָהּ פָּמָה נֶעֱרוֹת עֲבָרִיּוֹת, וּשְׁפָחוֹת עֲבָרִיּוֹת.
וְאִיתְ לָהּ עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת נֶכְרִיּוֹת, בְּגַין דָלָא יְשַׂתְּבָח
מְלֻכָּותָא אַחֲרָא בְּעַלְמָא, בְּזָמָנָא דָאֵיהָ שְׁלָטָא.

וְאֵלֵין שְׁפָחוֹת נֶכְרִיּוֹת, מִסְטוֹרָא דִסְמָהּ המֹות, נוֹקְבָא
דְסֶמֶאל. דְשְׁפָחָה הָוֶת לְמִטְרוֹגִינִיתָא. נוֹקְבָא
וּסְמֶאל אֵל אַחֲרָ, עָבֵד הָוֶת לֵיהּ לְקָוְדְשָׁא בָּרֵיךְ הוּא,
לְבָתָר דְעַבְּידָו גַּרְמִינְיוֹ אֱלֹהִות, וּקְיַדְשָׁא בָּרֵיךְ הוּא
עַתִּיד לְאַעֲבָר לֹזֶן מְעַלְמָא, וְלִמְמַחֵי לֹזֶן.

וְאֵי תִּמְרֹון, אֵי בְּגִי נְשָׁא עֲבָדִין לֹזֶן אֱלֹהִות, וְלֹא
ברְעוֹתָא דְלָהָוָן, אַמְּמַי אֲתָעַבְשָׁו. אַלָּא כַּד הָוּ דָוָר
הַמְּבּוֹל וְדָוָר הַפְּלָגָה יִדְעֵי בָהָוָן, וְהָוּ מַקְטְּרָגִין (נ"א מַקְטְּרִין)
לוֹזֶן, וְסַגְדִּין לוֹזֶן, וּבָהָוָא חִילָא דְהָוּ מַקְטְּרָגִין (נ"א מַקְטְּרִין)
לוֹזֶן, וְסַגְדִּין לוֹזֶן, הָוּ נְחַתִּי לְגַבְיָהָו, וְעָבְדִּי רְעֻוִתִּיהָו,
וּמְמַלְּן בָהָוָן בְּאִינְון צוֹלְמָין, הָא אֲתָעַבְידָו אֱלֹהִות
וּבְבוֹדָת כּוֹבָבִים וּמְזֻלּוֹת. בְּגַין דָא, קָוְדְשָׁא בָּרֵיךְ הוּא
עַתִּיד לְאַעֲבָרָא לוֹזֶן, וְיִמְחֵי לוֹזֶן מְעַלְמָא, צוֹלְמָין דְלָהָוָן
דְהָוּ פְּלַחִין בָהָוָן, וְאַשְׁתָּאָבוּ מְגַהָוָן רְוִיחָיִן וּצְוִילָמִין.

וכד אית בעלמא ערָב רב, נחתין לאתגְשָׁמָא בהון, וקOIDשא בריך הוּא יעבר לוֹן מַן עַלְמָא, הדא הוּא דכתיב, (זכריה י) וְאֵת רוח הַטּוֹמֵא אֶעֱבִּיר מִן הָאָרֶץ. וְאֵת תימרנו, בזמנא דגלוֹתָא בתראָה, לִית עֲבוֹדָת פּוֹכְבִּים ומְזֻלּוֹת, בגין דלא יְדַעַּין בְּנֵי עַלְמָא בהון. ואיבונן דידעין בערָב רב טמן, אשתחח לוֹן דמְכָעִיסִין לקOIDשא בריך הוּא ושכינתיַה, וישראל ביניַה, ערָב רב מצליַחין בהון, לךַיִם מֵאֵי דכתיב, (דברים ז) ומשלם לשונאיו אל פְּנֵיו להאָבִידו.

קמו בְּלָהו תנאיין ואמראיין ובריכו לרעה מַה יָמַנָא, ואמרו ליַה סִינִי סִינִי, מאן יְכִיל לִמְלָא קָדְמָה, דאנט בְּדַיּוֹקָנָא דמָאָרָה, דבזמנא דמליל בטורה דסִינִי, כל חיוֹן דמְלָאכִין, וחיוֹן דכרסִיא, ועַלְאַיִן ותַּתְאַיִן, שתקי, ולא אשתחח דבר אחרא אלא דיליה. ובגין דאת בריה בְּדַיּוֹקָנָא דיליה, צריך למשמע בְּלָהו מַארִי מַתִּיבָתָא מַלִּין מִפּוֹמָה, אל תתן שתיקה לִמְלָולָה. (קרח קע"ח)

ע"ב כל פטר רחם)

כִּי יָקַח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בָּצְבָא וְגַוּ. וְשַׁמַּח אֶת אָשְׁתוֹ אֲשֶׁר לִקְחָה. פְּקוּדָא (טו) דָא, חַתָּן לִמְחַדִּי באחתיה שתא חד, דכתיב נקי יהי לְבִיתוּ שְׁבָה אַחַת.

וְאִבּוֹן יָבֵר יְרֵחַיָּן אִיבּוֹן מִדְילָה. דָּהָא שָׁנָה אֲיהֵי כֶּלֶת,
וְלִיתְ כֶּלֶת בָּר בְּיָבֵר יְרֵחַיָּן, דְּכִתְיבָּה, (מְלֻכִּים א' ז') עֹזֶם עַל
שְׁנַיִם עַשֶּׂר בָּקָר. וְהַוְאֵיל וְלִיתְ תְּקוּנָה דְּכֶלֶת, בָּר בְּיָבֵר,
אַצְטְּרִיךְ חַתָּן לְמַחְדֵּי לָהּ, וְלִבְיָתָה, לָהּ וְלִתְקוּנָה,
בְּגַוּנָה דְּלֻעִילָה. וְעַל דָּא יַעֲקֹב בְּתִיבָּה, (בְּרָאשִׁית כ' ח)
וַיַּקְרַב מַאֲבִגִּי הַמְּקוֹם. אֲבִגִּי הַמְּקוֹם יָבֵר הוּוּ, וּמְאָן דְּמַחְדֵּי
לְכֶלֶת, חַדֵּי לְעַזְלִימָתָה, (ד"ה רע"ח ע"א) וְעַזְלִימָתָן יָבֵר הוּוּ.
וְכֹלֶא אֲיהֵי רֹאשׁוֹנָה דְּשָׁנָה. בְּגַין כֵּךְ אַצְטְּרִיךְ לְחַתָּן לְמַחְדֵּי
בְּאַתְּתִּיה שָׁנָה אַחַת.

וְהָא אַזְקִימָנָה, דְּחַדּוֹה דָּא, לֹאוּ דִילִיה הִיא, אַלְאָ דִילָה.
דְּכִתְיבָּה וְשִׁמְחָה אַתְּ אַשְׁתוֹ. וְיִשְׁמָחָה אַתְּ אַשְׁתוֹ לֹא
בְּתִיבָּה, אַלְאָ וְשִׁמְתָה, יְחִידָה לְכֶלֶת. בְּגַוּנָה דָּא, לֹאוּ חַדּוֹ
לְכֶלֶת, בָּר בְּגַוְפָה וְתְקוּנָה. וּמְאָן חַדֵּי לוֹן. צְדִיק. וְעַל
דָּא נְקִי יְהִי לְבִיתוֹ. נְקִי, דָלָא יַעֲמֹל בְּמַלְיָה דְּעַלְמָא,
דִּיהָא בֵּיתָה רְעוֹא לְמַחְדֵּי לָהּ. נְקִי מְפָלָא. נְקִי לְמִסְינָה
וְלְאַרְבִּיגִין וְגּוֹלְגָּלְתִּין. נְקִי דָלָא יַפּוֹק לְחִילָא לְאַגְּחָא
קָרְבָּא. לְאַשְׁתְּפָחָא חַדּוֹה עַילָּא וְתַתָּא, וְלְאַתְּעָרָא חַדּוֹה
לְעַילָּא. זֶפְאַיִן עַמָּא קְדִישָׁא, דְּמָאֵרִיהָוּן חַדֵּי בְּהֻן, זֶפְאַיִן
אִיבּוֹן בְּהָאִי עַלְמָא, זֶפְאַיִן אִיבּוֹן בְּעַלְמָא דָאַתִּי. (פָּקוֹדָא י"ו

לְמִיהָר בְּרָנֶשׁ בְּאוֹרְחוֹ דְּקוֹדְשָׁא בְּרִירָה הוּא, פָּקוֹדָא י"ז לְאוֹרְחָה וּבוֹרָה ע"ב)

(דְּבָרִים כ"ד) בְּיוֹמֹתָן שְׁכְרוֹ וְגוֹ. פָּתָח רְעֵיאָה מְהִימָנָה

וְאָמֵר, פָּקוֹדָא בַּתֵּר דָּא, לִתְתֶּת שְׁכִיר שְׁכִיר בְּזָמָנוֹ. הָדָא הֲוָא דְכַתִּיב, בְּיוּמוֹ תַּתֵּן שְׁכִירוֹ וְלֹא תָבָא עַלְיוֹ הַשְּׁמֶשׁ. מְאֵרִי מַתִּיבַתָּא עַלְיאִ וְתַתְאִ, שְׁמַעוֹ. מַטְטוֹרָן אֵיתָהוּ שְׁכִיר שְׁכִיר, מַחְיִי עַלְמַיִן, שְׁלֵיחַ הַיְלִילָה, לְקַבְּלָא חַי בְּרַכָּאָן דְצַלּוֹתָא, בְּכָל יוֹמָא, תַּלְתֵּן זְמַנְיַין. וּבְגִין דָא, בְּיוּמוֹ תַּתֵּן שְׁכִירוֹ, דָא צְלֻוֹתָא דְשַׁחֲרִית. וְלֹא תָבָא עַלְיוֹ הַשְּׁמֶשׁ, דָא צְלֻוֹתָא דְמִנְחָה, דָא עַבְרִי יוֹמָו, בְּטַל קְרַבָּנוֹ. כִּי עֲנֵי הָוָא (דְצִדִיק) וְדָא, עֲנֵי הָוָא בְגַלוֹתָא, לִית לֵיהּ מְדִילָה, אֶלָּא מַאי דִיהְבִּינֵן לֵיהּ בְצְלֻוֹתָא, בְגִין דָא צְלֻוֹתָא תְּפִלָה דִילִילָה, (תְּהִלִים קב) תְּפִלָה לְעֲנֵי כִּי יָעֲטָה, בְעַטְיפָת צִיצִית,

תְּפִלָה דִיד אֵיתָה.

וְאֶלְיוֹ הָוָא נוֹשָׂא אֶת נְפָשׁוֹ, דָא תְּפִלָת עַרְבִית, דָא אֵיתָה אַמּוֹרִים וּפְדָרִים, שִׁירֵין דְקַרְבָּנֵין דִיּוֹמָא. וְאַיְנוֹ כְגֹון פְּרַט הַכְּרָם, (וַיָּקֹרְא יְהוָה) וְפָאַת שְׁדָה, דַעֲלֵיהּ אָתָּמָר, שִׁירֵי מַצּוֹה מַעֲכַבֵּין אֶת הַפּוֹרֶעֶבֶת. לְעֲנֵי וְלֹא גַר תְּעֻזֵב אָוֹתָם, דַעֲמֹדָא דְאַמְצָעִיתָא בְרִ מְאַתְרִיהּ, גַר אַתְקָרִי. וּבְגִין דָא, אָנוֹ דְדָרָגָא דִילִי עַמּוֹדָא דְאַמְצָעִיתָא, קְרִינֵא גַרְמָאֵי גַר בְגַלוֹתָא קְדָמָא. הָדָא הֲוָא דְכַתִּיב, (שמות ב) גַר הִיִּתִי בָאָרֶץ נְכָרִיהּ, דָא אֵיתָהוּ בְגַלוֹתָא רְבִיעָא בְגִינֵיהּ. שָׁאַילָו לֵיהּ מְאֵרִי מַתְבִּיתִין, רְעֵיא מְהִימָנָא, הָא פָקוֹדָא דָא הָוּ מִקְיָמִין יִשְׂרָאֵל בָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל (או לא).

אמר לוֹן, בְּגִין לָא-תַעֲרֵא רְחִמִּי, עַל אֵלֵין דְמַתְרֶכִי
מְאַתְּרִיָּהוּ. דָבָר נָשׁ כֵּד אֵיתָה לְבָרְ מְאַתְּרִיה, גִּירָא
אַתְּקָרִי, כֵּל שְׁכַנְן עַל בְּשִׂמְתֵּין דְאַזְלִין עַרְטִילָאַיִן מִהְהֹא
עַלְמָא, וְאַתְּיַיְן לְעַלְמָא דִין. בְּגִינְיִיהָ, הָאֵי אֵיתָה וְאָמַר
קָרָא, (משלי כז) כַּפְורָ נוֹדַת מִן קָפָה, דָא בְּשִׂמְתָּא,
דְשְׁכִינְתָּא לֹא זָהָמָה. כֵּן אִישׁ, דְאָתְמָר בֵּיה (שמות טו יי')
אִישׁ מְלֻחָּה, נוֹדֵד מִמְקוֹמוֹ, דְאֵיתָה נָעַ וְנָדֵד מְאַתְּרִיה,
דְאֵיתָה עַלְמָא דָאַתִּי, בִּינָה. וְנָדֵד אַבְתָּרָה בְּעַלְמָא דִין, עַד
דְתְשָׁלִים יוֹמִין דְאַתְּחִיבָת לְמִיּוֹל לְבָרְ מְאַתְּרָהָא. וְאֵיתָה
בְּטִיר לָהּ, עַד דִּיחֹזֵיר לָהּ לְאַתְּרָהָא. וְאוֹמֵי דָלָא יְחֹזֵר
אֵיתָה לְאַתְּרִיה, עַד דִּיחֹזֵר לָהּ לְאַתְּרָהָא. וּמְאַן דְּחֹזֵר
בְּתִיבָתָא, כְּמַאֲן דְּאַחֲרֵי לְקַיְדֵשָׁא בְּרִיךְ הָוּא וְשְׁכִינְתָּא
לְאַתְּרָהָא. וְדָא רְזָא דְפּוֹרְקָנָא, דָאָמַר (תהלים צה) הַיּוֹם אָמַר
בְּקוֹלוֹ תְּשִׁמְעוֹ.

אמְרוּ מְאַרֵּי מְתָבִיתֵין דְמַתִּיבָתָא עַלְהָה וְתַתָּהָה, רְעִיאָ
מְהַיְמָנָא, אָבִן שְׁלִיחָן דְמְאַרֵּי עַלְמָא לְגַבָּה, זְפָאָה
חוֹלְקָה, דְאַנְתָּ בְּעֵל תְּשׁוּבָה, שְׁקוֹל לְשָׁתִין רְבוּזָן
דִּישָׂרָאֵל, וְאַנְתָּ הַדְרָת לְקַיְדֵשָׁא בְּרִיךְ הָוּא וְשְׁכִינְתִּיהָ
לְאַתְּרִיה, עַיְלָא וְתַתָּא. וּבְגִינְךָ יִתְפְּרִקּוֹן יִשְׂרָאֵל וְיִחְזֹרּוּן
לְאַתְּרִיהָ. וְלִיתְ חִילָּא לְמַשְׁיחָה. לְמִפְרָק לִיְשָׂרָאֵל, בְּרָ
מִינְךָ. וּבְגִינְךָ אִינּוֹן מִתְעַבְּבִין. אֲשָׁלִים מַלְיָן יִקְרִין אֵלֵין,

דַעֲלִילָהו אַתָּמָר, (תהלים יט) **הַפְּנִימָדִים מִזְהָב וּמִפּוֹז רַב וּמִתּוּקִים מִדְבָּשׂ וּנוֹפָת צָופִים.**

אמֶר לוֹן, מֵאַרְיִ מִתִּיבְתָּאָן, בְּגִין הָאֵ שְׁכִיר, דָאַיהוּ עַבְד, דָאַתִּי לְקַבְּלָא תְּלַת צָלוֹתִין, תְּקִינוּ מֵאַרְיִ מִתְבִּיתִין דְלֻכּוֹן, לְמַהּוּ בָּרְבָּשׂ, בְּתְלַת בָּרְכָאָן קְדָמָאַיִן, בְּעַבְד דְמִסְדָּר שְׁבָחִין קְמִי מֵאַרְיִה. וּבְאַמְצָעִיות, בְּעַבְד דְמַקְבֵּל פָּרָס מֵמֵאַרְיִה. וּבְבָתְרָאִי, בְּעַבְד דְגַטְלָל פָּרָס מֵמֵאַרְיִה, וְאוֹזֵל לִיה.

וּבְגִין דָא, עַבְד אַבְרָהָם, וּרְבָקָה, אַיהוּ אַמְתָלָא לְהָאִי, פְּד קְוִידָשָׁא בָּרִיךְ הוּא, יְשַׁלֵּח לְמַטְטרָוֹן דָאַיהוּ עַבְדָא דִילִילָה, בְּגִין צָלוֹתָא אַיהוּ יִימֶר לְגִבְיהָ, (בראשית כד) אוֹלֵי לֹא תָאַבֵּה הָאָשָׁה לְלַכְתָּ אֶחָרִי. כְלֹזֶם, אוֹלֵי צָלוֹתָא לֹא בָעֵי לְמִזְלָ אֶבְתָּרָאִי. אַמֶּר לֵיהּ קְוִידָשָׁא בָּרִיךְ הוּא, וְנִקְיַת מִשְׁבּוּעָתִי זֹאת. דְחַכְמָה אַיהוּ אָבָא, דְנִחְיָת בָּצְדִיק, לְגַטְרָא שְׁכִינָתָא בְגָלוֹתָא, וּמַתְמָן שְׁלָח בְגִיבָה. אַמֶּר לֵיהּ הָהָנוּ שְׁלִיחָה, הַב לֵי סִימְגִין, לְאַשְׁתָמֹדָעָא בְצָלוֹתָא, דְתַמָּן בְּרָתָא, אַמֶּר קְוִידָשָׁא בָּרִיךְ הוּא, וְהִיא הַבְּעָרָה אֲשֶׁר אָוֹמֵר אֶלְيָה הַטִּי נָא כְּדָך וְאַשְׁתָּה וְאַמְרָה שְׁתָה. (דף רע"ח ע"ב) וְאָמַם לֹאָו, אֶלְאָ דְאַשְׁפָחָכְל אָבְרִין דְגּוֹפָא מְלִין חֹבִין, וְלֹא אַשְׁפָחָת בֵּיהּ אָבָר (נ"א בְּאַפִּי אַבְרָהָם) לְשְׁרִירִיא בֵּיהּ תָּרָה, דָאַיהוּ בְּדִיוּקְנָא דְעַמוֹדָא

דְּאַמְצָעִיתָא. וְלֹא מֵצָוָה, דְּאַיהוּ דְּיוֹקְנָא דְּרַבְקָה, דְּהֹוָה
 (שיר השירים ב) שׁוֹשֶׁבֶת בֵּין הַחֻזִים, דְּאַיְבָן רְשָׁעִים גְּמוּרִים.
 מֵבֵי לְעַבְדִיה מַטְרָזָן, (בראשית כד) הַשְׁמָר לְךָ פָּנָ תִשְׁיב אֶת
 בָּנַי שְׁמָה, דְּאַיהוּ רֹוחָא דְּקוֹדְשָׁא, הַהָא מֵצָוָה אַיהוּ
 נְפָשָׁא, רֹוחָא אַיהוּ תּוֹרָה.

וּבָגִין דָא אָוקְמָה מְאֵרִי מַתְבִּיתִין, לֹא הַמְדָרָשׁ הוּא
 הַעֲיקָר אֶלָא הַמְעָשָׂה. וּבָאַתָּר אַחֲרָא אָמָרוּ, כָל
 שִׁירָת חַטָּאוֹ קְוֹדָם לְחַכְמָתוֹ, חַכְמָתוֹ מִתְקִיּוֹת וּכְו'。
 יָרָאת חַטָּאוֹ, אִימָא עַלְאהָ, תִשְׁיבָה. חַכְמָה, אָבָא עַלְאהָ.
 כֵד אַקְדִים ה' זְעִירָא, דְאַיהִי מֵצָוָה, שְׁרִיאָא עַלְיהָ תּוֹרָה,
 דְאַיהִוּ ו'. וּכֵד אַקְדִים יָרָאת לְחַכְמָה, דְאַיהִי ה' עַלְאהָ,
 שְׁרִיאָא עַלְיהָ חַכְמָה, דְאַיהִי י'. וְאַקְרֵי בָן. וּמְפָאָן, (דברים לב)
 יד) בְּנִים אַתֶּם לִי' אֱלֹהִיכֶם.

וְהָא' אַיהוּ (שמות ג) זֶה שֵׁמֵי יְהָה לְעוֹלָם, זֶה זְכָרִי וְזֶה
 שֵׁמֵי עַם יְהָה, שְׁסִ'ה. זְכָרִי עַם וְזֶה, רַמְ"ח. וּכְלָתוֹ
 תְּרִי"ג. דְהַיִנוּ תְּרִי"ג פְּקוּדִין, דְאַתִּיהִי בָוּ לְבָנִים קָדְשִׁין,
 לְמַהְוִי לֹן חַוְלָקָא בְּשִׁמְיהָ, הַדָּא הָנוּ דְכַתִּיב, (דברים לב) בַּי
 חָלָק יְיָ עָמוֹ.

וּכֵד אַקְדִים תּוֹרָה לְמֵצָוָה, אוֹ חַכְמָה לִירָאָה. אַתָּה הַפְּךָ
 שִׁמְיהָ עַלְיהָ לְנוֹקְבָא, מִדְתַּ הַדִּין, בְּגֻוּנָא דָא
 הַוְהָא. דְאַתָּה הַפְּךָ לִיהָ כָלָא לְדִינָא, וְקַשְׁין מְזֻונֹתָיו

בָּאוֹרִיִּתָּא, **כְּקַרְיעַת יִם סֻוֹף.** **וּכְגֻוֹנָא דָא פּוֹרְקָנָא,** אֲמַרְתָּם יְבָא
זָכוּ יִפְקֹדֵן בְּרָחְמֵי, הָדָא הַזָּא דְכַתְּיב, (ישעיה ס) בְּטָרֵם יְבָא
חַבֵּל לְהָ וְהַמְלִיטָה זָכָר, וּיִפְקֹדֵן בְּרָחְמֵי. וְאֵלָא אַקְדִּים
רָחְמֵי, וּיִפְקֹדֵן בְּצֻעָרָא. וּשְׁפִיר דָא קָדִים צֻעָרָא וְדִינָא
לְרָחְמֵי. וּבְגַין דָא אָזְקָמוּהָ רְבוּתֵינוּ זְכָרוֹנוּם לְבָרְכָה, מָאֵרִי
מַתְבִּיתִין לְפּוֹם צֻעָרָא אָגָרָא.

וּמִפְקָנוּ דְנַפְשָׁא, מִקְׁוֹדֵם דְנַפְקַת אִיתְהָ צֻעָרָא, לְבָתֵּר
דְנַפְקִית בְּרָחְמֵי. וְרֹזָא דְמַלְהָ (ירמיה לא) בְבָכֵי
יָבָא, לְבָתֵּר וּבְתָחִנוֹנִים אָזְבִּילִים, וּבְגַין דָא, (ירמיה לו) וְעַת
צָרָה הִיא לִיעַקְבּ וּמִמְנָה יוֹשָׁע, וּיִפְקֹדֵן בְּרָחְמֵי. וּכְגֻוֹנָא
דְשָׁלֵחַ קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיּוֹנָה, וְלֹא אָשְׁבָח אַתָּר
לְשָׂרִיא. הַכִּי שָׁלֵחַ לְךָ רְעֵיאָ מְהִימָּנָא בְקָדְמִיתָא.

וְמַה בְּתִיב בְּהֹן. (שמות ב) וַיַּפְנֵן כָּה וְכָה וַיַּרְא כִּי אִין אִישׁ.
דְכַלְהֹן חַיִיבֵין, וְלֹא אָשְׁבָחַת בְּהֹן אִישׁ זָוֶחֶה
לְאַפְקָא מִן גְּלוֹתָא. וּבְגַין דָא סְרַבַת לְמִזְלָתָן, וְאָמְרָת,
(שמות ד) שָׁלֵחַ נָא בִּיד תְּשָׁלֵחַ. וְהָא אַנְתָּה פְגָוֹן בְּהָהָוָה זְמָנָא,
בְּהָ יַתְקִיִּים עִם יִשְׂרָאֵל, (מייכה ז) כִּיּוּמִי צָאתְךָ מִארְץ מִצְרָיִם
אֲרָאָנוּ נְפָלוֹתָה. וּבְגְלוֹתָא בְּתִרְאָה, תְּרִין מְשִׁיחֵין יְשַׁלֵּחַ
עַמָּךְ, לְקַבֵּל תְּרִין גְּדֹפִין דִיּוֹנָה. דְאַנְתָּה כְּגֻפָא בְּגְלוֹתָא
רְבִיעָה, לִיתְהָ גְּדֹפִין. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא בְקָדְמִיתָא הָוּ
יִשְׂרָאֵל כְּגֻפָא, וְאַנְתָּה וְאַהֲרֹן, כְּתְרִין גְּדֹפִין דִיּוֹנָה, וּבְהֹן
פְּרָחוּ יִשְׂרָאֵל.

השלמה מההשומות (סימן טו)

**צָוֹלָמָא עַל בֶּר נֶשׁ כּוֹרְסִיִּיא מְרוּבָעַ בְּאַרְבָּעַ חִיוּן
וְאַדְם לְשָׁבֵת עַל הַכְּפֵסָא. כָּל אֲבָר וְאֲבָר דְּהָאִ
צָוֹלָמָא אֵיתָה מֶלֶאָה דְּאֵיתָה מְמַנָּא עַל כָּל פְּקוּדָא
וּפְקוּדָא כִּמְה דְּאוּקָמוֹת מְאַרְיִ מְתֻבִּיתִין עֲשָׂה מְצֹוָה
אַחַת קְנָה לוֹ פְּרַקְלִיט אָחֵד.**

**צָוֹלָמָא בְּרִשְׁעִיעִיא עַבְוֹדָה זָרָה, ד' חִיוּן דִּילִילָה, עַזְן
מִשְׁחִית אָפָ וְחַמָּה ד' אַגְּפֵין דַּעֲבֹדָה זָרָה
בְּדָה, שְׁפָחָה, גּוֹיָה, זָוְגָה. וּבְגִין דָא (בראשית א) וּבְרָא
אֱלֹהִים אֵית הָאָדָם בְּצָלָמוֹ, דָא מְטַטרָוֹן. מְאַן אֱלֹהִים
דְּבָרָא לִיה, דָא אֱלֹהִים חַיִים וּמֶלֶךְ עַזְלָם.**

**בְּצָלָם אֱלֹהִים בָּרָא אָתוֹ סְמַ"אֵל, דְּמַפִּיה אֱלֹהִים
אַחֲרִים דְּאַתְמָר בֵּיה (שמות כ) לֹא יְהִי לְךָ
אֱלֹהִים אַחֲרִים עַל פָּנֵי. אָם זָכָה בָּרָא לִיה אֱלֹהִים
בְּצָוֹלָמָא דְּמַטְרוֹן, עָבֵד תְּחוֹת רְבִיה. וְהָא אֵיתָה
וּבְרָא אֱלֹהִים אֵית הָאָדָם בְּצָלָמוֹ, בְּהָאִ דִיְקָנָא. וְאָם
לֹא זָכָה צָלָם דְּסְמַ"אֵל.**

**תְּגִינְבָּא מֶלֶאָה הַמְּנוֹת דְּאֵיתָה תְּחוֹת רְשׁוֹתָא דְּקַוְדְּשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְמִידָן בֵּיה בֶּר נֶשׁ בְּגִיהָפָם, (ש"ח ע"א)
אָם לֹאָוּ הוּא צְדִיק. וּבְגִין דָא וּבִיאָר, יְצִירָה לְטַב,
מְטַטרָוֹן. לְמַעַבֵּד (לְמַהוּ) לִיה עֹזֵר בְּאֹרְיִיתָא בְּפְקוּדִין,**

והאי איהו אֲעַשָּׂה לוֹ עֹזֶר. וְאִם לֹא זָכָה, יִצְרָה לְבִישׁ,
סְמִ"אֵל. דְּאַיְהוּ כְּבָגְדוֹ לְמַחְטֵי לֵיהֶן לְמַדְןָן לֵיהֶן בְּגִיהָם.
וְתַרְוִיְהוּ אַזְלִין עִם בָּר נְשָׁ בְּתָרִין צוֹלְמִין.

וַיַּפְחַ בְּאָפִיו בְּשֶׁמֶת חַיִים, דָא צוֹלְמָא דְקֻנוֹדְשָׁא בְּרִיךְ
הָוָא, שְׁכִינַתָּא דְאַתְמָר בָּה וּמִלְכָותָו בְּכָל מִשְׁלָה.
וְקֻנוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הָוָא בְּהָאֵי צוֹלְמָא שְׁלִיטָה עַל תְּרוּיְהָן.
וְהָאֵי צוֹלְמָא תִּבְתַּחַת נָה. עֹזֶר וּבָת זָגָו לְקַבֵּל קֻנוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הָוָא וְשְׁכִינַתָּה בְּגִלוֹתָה, אַרְמִיז רָזָא דָא.

וַיַּשְׁלַח אֶת הַעֲזָר בְּקָדְמִיתָא, דָא יִצְרָה הַרְעָה דְשַׁלְחָה
לֵיהֶן עִם בָּר נְשָׁ בְּהָאֵי עַלְמָא דְאַקְדִּים, כְּגַוְונָא
דְאַקְדִּים לִיעַקְבָּן וּכְגַוְונָא דְתִבְנָן דְאַקְדִּים לְחַטָּה. אֵי
אֲשֶׁר הָהָוָא גּוֹף מְחוֹיֵב בְּכָמָה חֹבֵין, מְלוֹכָלָךְ
בְּטַבּוֹפִין דְעַבְירֹת. אַתְמָר בִּיה, וְלֹא חֹזֵר עֹזֶר
בְּשְׁלִיחוֹתָא דְמְאִירָה. לְבָתָר וַיַּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאַתָּו,
דָא יִצְרָה הַטּוֹב: (עד כאן מההשומות)

לִית פְּקוֹדָא, דָלָא אַתְּבָלְילָו תִּמְןָן עַשֶּׂר סְפִירֹת. בְּתִיבָה
תְּחַתִּים שְׁנִים וְשְׁלִישִׁים תַּעֲשֵׂה. לְאַכְלָלָא בָה,
כְּהָנִים לוּיִם וַיִּשְׂרָאֵלִים. תִּיבָה שְׁכִינָה עַמְהוֹן, תּוֹרָת יִיְהּוּ,
אֵיהֶן רַבִּיעִית הַהָיִן, הֵן רַבִּיעָה. וּמְשׂוֹלְשָׁת בִּיה"וּ,
לְאַשְׁלָמָא בִּיה יְדוֹד. וְעַשְׂרָה דְּרָגִין דְאַתְּבָלְילָו בִּיה,
דְאִינּוֹן יוֹד הַ"א וְאוֹהַ"א. לְאַתְּקִיִּמָא בְּהָוָבִיְהָרָאֵל,

(דברים י) וְאַתֶם הַדִּקְקִים בֵּין אֱלֹהִיכֶם וְגֹו', (דברים יד) בְּנִים אַתֶם לִי בְּאֱלֹהִיכֶם. האי שֶׁמְא שְׁלַטְנוֹתְיה בְּצֹולְמָא דָבָר נְשָׁה, וְעַל כָל אָבָר וְאָבָר דִילִיה.

פקודא בתר דא, לדון בדיני חgebim, דאתمر הגים וחגבim אין טעוגין שחיטה, אלא אסיפותם היא המתרת אותם. כי מאר מותגיתין, אין צריכין שחיטה, אלא דאתمر בהונ ויגוע ויאסף על עמיו. מה בגני ימא, חייתן בימה, אוף תלמידי חכמים, מאר מותגיתין, חיוטיה באורייתא, וא' אתפרש מנה מיד מותים. **תגינה** (נ"א תנאי) דמותגיתין, דבה ארבעו תגיני ימא. וא' איבון דביבשתא יעלון (נ"א יפלון) למיא, ולא ידען לשטטא, איןון מיטיתין. אבל אדם דאיבון מאר קבלה, איבון לעילא מבלחו, בהו אתמר (בראשית א) וירדו בדגת הים ובועל השמים, דאיבון מאר מותגיתין, תפיניא. התפין הגדל, (ישעה כד) בחש ברית, لكבל (שמות כו) והבריח התיכון בתוך הקרשים.

בזמנא דתגין (תגינין) מאר משנה, אית בהונ מחלוקת, ומקשין דא לדא, בלע לחבריה. והאי איה תלמיד זעיר, שלא הגיע להוראה, ומורה, חייב מיתה. וא' איבון שניין דא לדא, אית בהונ מחלוקת וקושיא, אתמר בהונ לסוף, (במדבר כא) ואת וhab בסופה, ואוקמיה אהבה בסופה.

אֲדֹהֶכְיִ, הָא בָּנוֹנָא רְבָא אָזְדָמָן לְגַבִּיהִ, וְאָמָר רְעִיאַ
מְהַיְמָנָא, (במדבר כד) אִתְנַ מְוַשְׁבָךְ וְשִׁים בְּסַלְעַ
קְפַח. תְּבִיא דְמַסְיִיעַ לְךָ. דְהָא בָּנוֹנִין בְּסַלְעַ קְפַח דְלַהּוֹן,
אִתְנַ בְּהַפּוֹכָא, תְּבִיא. אִתְנִים בְּהַפּוֹחַ אַתְוֹן, תְּבִיא.
אָסְתָמָר מְפִיְיהִ, דְהָא אָנְתַת כְּבָד פָּה וּכְבָד לְשׁוֹן, וּמְאָן
דְבָעַי לְאַתְקַפָּא בְּסַלְעַ דְנוֹגִי יִמְאָ, דְמָאִירִי מְתַבִּיתִין,
דְאַיְנוֹן תְּבִיאִים, בְּעַי לְמַהּוֹי תְּקִיף, לִישָׁנָא חַדְידָא
חַרִיפָא, (דְלִינְקוֹב) לִיְנָקוֹב עַד דְמַטִּי לְתַהוֹמָא רְבָא דְתִמְןָ.
חַבּוֹק בִּי עָז (ד"ג רע"ט ע"א) חַזּוֹן לְמוֹעֵד וַיְפַח לְקַצְץ וְלֹא יִכְזֹב,
וְאוֹקְמָה דְהָאֵי קָרָא נַוקָּב וַיּוֹרֶד, עַד תַּהוֹמָא רְבָא.
מְאָן הוּא דְנַחַת לְתַהוֹם רְבָא, לְאַשְׁפָחָא זְמָנָא דָא, אַלְא
אָנְתַת, דְאָסְטָמָר בְּךָ (תהלים לו) צְדָקָתְךָ כְּהֶרְרִי אֶל מְשֻׁפְטִיךְ
תַּהוֹם רְבָה. כִּמָּה מָאִירִי מְתַבִּיתִין, דְבָעוֹ לְגַחְתָּא לְעוּמָקָא
דְהַלְכָה, לְאַשְׁפָחָא תִּמְןַ קַצְץ דְפְרַקְנָא, וְגַחְתָּא תִּמְןָ, וְלֹא
סְלִיקָו. וְאָף עַל גַב דְלִישָׁגָהּוֹן הָוֹת כְפִיטִישׁ יִפּוֹצֵץ סַלְעַ,
חַלִישׁ פִיטִישׁ דְלַהּוֹן, לְבָקְבָא בְהַהּוֹא סַלְעַ. וּמְאָן דְבָקִיבָו
דִילִילָה בְהַהּוֹא סַלְעַ בְּלֹא רְשָׁוֹ, אַתָּא חַוִיא לְבָנְשָׁכָא לִיה.
וְאִתְ אַחֲרָנִין דְבָקִיבָו לְהָ, עַד דְמָטוֹ לְתַהוֹמָא רְבָא, וְלֹא
סְלִיקָו מִתְמָן.

וּבְזַמְנָא דְנוֹיְקָבָא פְתִיחָא, כָל מְאָן דְהּוּה נְפִילָתִמְן, לֹא
הָוֹה סְלִיקָ. וּמְשִׁיחָה בָן דָוד נְפַל תִּמְן עַם מְשִׁיחָה

בֶּן יוֹסֵף. דָּחַד אֵיתָהו (זכירה ט) עֲבִי וּרוֹכֶב עַל חָמָר. וְחַד אֵיתָהו, (דברים לג) בְּכָור שָׂוָרוֹ, דָּא מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. וְהַאֲיַתָּהו (שמות כא) כִּי יִכְּרֹה אִישׁ בּוֹר וְלֹא יִכְּסֹבֶן וְנִפְלֵל שְׁמָה שָׂוָר אוֹ חָמָר. וּבְגַין דָּא אֲקָרֵי מְשִׁיחַ, בָּר נִפְלֵל. וְאֵיתָהִי נִפְלֵת בְּתְּרִיבָהוּ, וְאַתְּמָר עַלְלה, (עמוס ח) נִפְלֵה לֹא תֹּוסֵף קָוִם בְּתֻוּלָת יִשְׂרָאֵל. וְאַבְתָּה הוּא (שמות בא) בַּעַל הַבּוֹר יִשְׁלָם פְּסָף יִשְׁבֵּן לְבָעָלָיו. וְהַמִּתְּהִיה לֹז, דָּא מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, דָּעַתִּיד לְאַתְּקַטְּלָא.

(מצאת באן חלק כמו ד' שורות ונראה שחרס)

בְּחַת בְּגִינִּיה. דָּוְדָאֵי אַרְבָּע גְּלִיוֹת הָוּ, תִּלְתָּ, לְקַבֵּל תִּלְתָּ קְלִיפִין דָּאָגָזָא, דָּאַיְנוֹתָהוּ, קְוִיּוֹק, קְלִיפָּה יְרוֹקָא דָּאָגָזָא. תְּגִינִּנָּא בָּהּוּ, אַבְנִין מְפּוֹלְמִין, דָּאַיְנוֹתָה סְלִיעִים תְּקִיפִין, דְמַפְלֵל מִקּוּם פְּסָקוּ מִינִּיהוּ כִּמְהָ פְּסָקוֹת, וְנִקְיִיט לֹז, לְאַפְקָא מֵיאָ דָאָרְיִיתָא. וּבְגַין דָּא אַתְּקָרִיאוּ אַבְנִים מְפּוֹלְמוֹת, דְמַנִּיְהוּ מִין נְפָקִין. קְלִיפָּה תְּלִיתָה, דְקִיקָּא, גְּלוֹתָה תְּלִיתָה, דְהֹוָה זְעִיר, וְהַאֲיַתָּהוּ וְחַשְׁךְ. גְּלוֹתָא רְבִיעָה, תְּהֹום רְבָה, חַלְלָה דָּאָגָזָא. וְהַאֲיַתָּהוּ, (בראשית א) וְחַשְׁךְ עַל פְּנֵי תְּהֹום.

וְאַתְּקָרִי בּוֹר, דִּנִּפְלֵל שְׁמָה שָׂוָר, דָּא דְכַתִּיב בִּיּוֹסֵף, (דברים לג) בְּכָור שָׂוָרוֹ הַדָּר לֹז. דָּאַתְּמָר בִּיה, (בראשית לו) וַיַּשְׁלִיכוּ אֹתוֹ הַבּוֹרָה. נִזְקַבָּא בִּישָׁא. וְהַבּוֹרָ רק, דְכֹורָא (נ"א דְבּוֹרָא), רק בְּלֹא תּוֹרָה, אַבְלָן חַשִּׁים וּעֲקָרְבִּים יִשְׁבּוּ בּוּ.

וְדֹא גָּלוֹתָא רַבִּיעָה, דָוֶר דְּרָשָׁעִים מְלָא נְחַשִּׁים וְעֲקָרְבִּים, רַמְאִים כְּנַחֲשִׁים וְעֲקָרְבִּים, דְּעַקְרִין מְלָיָה דְּרַבְּגָן, וְדִינְגִּין לְשָׁקָרָא, עַלְיִיהוּ אַתְּמָר, (אַיְכָה א) הַיּוֹ צְרִיכָה לְרָאשׁ.

(שמות ב) וַיַּפְּנֵן כֵּה וְכֵה וַיַּרְא כִּי אִין אִישׁ דִּישְׂרָאֵל, בְּאַלְין רְשִׁיעָה עַרְבָּרְבָּ, וְדֹא בְּסֻוף גָּלוֹתָא. וּבְגִין דָא קָצָן דְּפַוְרְקָנָא נֹקֵב עַד הַתְּהוֹם רַבָּה. וַרְעִיא מְהִימָּנָא, תְּהוֹם הַיָּא הַמְּמוֹת בְּהַיְפוֹךְ אַתְּוֹן, וְלִית מִות אֶלָּא עֲנוּיוֹתָא, אַנְתָּה נְחִיתָת תִּמְןָן. וְהָא קָא אַתְּבָרֵיר לְעַיְלָא, קָמֵי תְּנָאִים וְאַמְּרוֹאִים, וּכְלָהָו נְחַתֵּין בְּגִינָה בְּתַהוֹמָא לְסִיעָה לְהָ. וְאַנְתָּה תְּנִיא דְּמִסְיִיעָה לְהָ יִתְּרֵר מְפַלְּהָו, בְּגִין דְּאַנְתָּה לוֹיְתָן (נְחַשׁ בְּרִיחָה) דִּימָא דְּאוּרִיתָא, מְאַרְיָה דְּכָל בְּנוֹגִין לוֹיְתָן אַתְּקָרֵי, עַל שֵׁם אֹורִיתָא, דְּאַתְּמָר בֵּיה (מִשְׁלִי א) כִּי לוֹיתָה חַן הָם לְרָאשָׁךְ. וּבְהָ (תְּהָלִים לו) אָדָם וּבְהָמָה תֹּשְׁעֵיעָה. אָדָם דְּאַתְּמָר בֵּיה (בְּמַדְבֵּר יְטָה) אָדָם כִּי יָמוֹת בָּאָהָל, וְאוֹקְמוֹה מְאַרְיָה מַתְּבִּיתָין, אִין הַתּוֹרָה מַתְּקִיִּמָת אֶלָּא בְּמַיִּ שְׁמִמִּת עַצְמוֹ עַלְיָה, וְלִית מִתָּה אֶלָּא עֲנוּיוֹתָא. וּבְהָמָה, אַלְיָן עַמִּי הָאָרֶץ, דְּאִינּוֹן מַתְּפִּינָה פְּסָוָס כְּפָרְד תִּחוֹת מְאַרְיָה מַתְּבִּיתָין.

אֲדֹהֶכְיָה אָבּוֹצִינָא קְדִישָׁא אַתָּה, פָּתָח רַעְיא מְהִימָּנָא וְאָמָר, מְאַרְיָה מַתְּבִּיתָין מֵאָן אִיהוּ לוֹיְתָן. אָמָר

לייה בוצינה קדישא, האי איהו דדריגיה עמודא דאמצעיתא, וצדיק, דאטמר ביה, גוף וברית חשבינן חד. ואתרבי בימא דא, דאייה אימא עלאה, ים, דבה מייחדין לקידשא בריך הוא כ"ה אתוון, דאיןון ים בחושבן, ואיהו בה. אמר ריעא מהימנא, ודאי לויתן דקאים על שפט הים, ועלמא קאי על סנפירווי, דא (משל) צדיק יסוד עולם, דכל עלמא קאים עלי. אמר בוצינה קדישא, זכה חולקך ריעא מהימנא. (כאן חסר) בת קול בגלוותא, עד דתיתני אנת לגביה, דאנת קול דיללה, דכל אשה בת בעלה, כמה דאת אמר ותהי לו לבת. מאורשה איהי לך, עדין לא עבדת (ד"א עאלת עמיה) עמה לחופה.

אטמר, צעקה הבURAה המאורשה וain מושיע לה. הכי שכינתה, אימא דיללה (נ"א עלאה), צועקת על בנה, ain מושיע לה, עד דיתמי עמודא דאמצעיתא בגינה, דאייהו מושיע.DBG אטמר, (וכריה ט) הבה מלפך יבא לך צדיק ונושא. הוא מושיע לעילא, ונתת לחתא. ובגין דנתת בDIוקניה, אטמר בה, (דברים ח) ונתת פה עמוד עמד. דכלחו ישראל אהדרו לאלהי הון, ונתת לאו, עד פורקנא בתרייתא. ומאן גראם דא, ערב רב. DBG בגיניהו, (שמות לב) וישליך מידו את הלוחות. ומה היא

שְׁעִתָּא נְפָלָה, וְלֹא אֶתְפְּרִקְתָּ מַעֲרֵב רַב, דָאַתְמָר בְּהַזְוֹן
(שםות יב) וְגַם עַרְבָּ רַב עַלְהָ אַתָּם. בְּכָל דָא לֹא אֶתְפְּרִשְׁׁן
מִיּוֹשָׁרָאֵל. וְשְׁפָחָה מַגְבָּרְתָּה, עַד פּוֹרְקָנָא בְּתְּרִיבִיתָה.
אַנְתָּ בָּרָא דְמַלְכָא, פְּגֻוֹנָא דִילָךְ אַתְמָר בְּעַמּוֹדָא
דְאַמְצָעִיתָה (דף רע"ט ע"ב) בְּכָלָא, חַדּוֹה דִילָךְ, כְּחַדּוֹה
דִילָיה יְהָא, כְּדִיְתִי לְמַפְרָק לְכָלְתִיְתָה, (תהלים יט) וְהַוָּא פְּחַתָּן
יָצָא מְחוּפְתָו וְגַו. דָהָא לְבוֹשֵׁין דִילָה בְּגַלּוֹתָא חַשּׁוּכִין,
וּבְזַמְנָא דָאֵיהָי מַתְלִבְשָׁת בְּהַזְוֹן, אֵיהָי אַמְרָה (שיר השירים א)
אֵל תְּרָאֹנוּ שָׁאָנוּ שְׁחִרְחוֹתָת. וְאֵילֵין קְלִיפִין אַיְנוֹן,
מִשְׁחִית אָף וְחַמָּה, נַקְבָּא בִּישָׁא, שְׁפָחָה בִּישָׁא, שְׁבַתָּאֵי,
(משל לי) וְשְׁפָחָה כִּי תִּרְשַׁ גְּבִירָתָה, דָאֵיהָי שְׁבַת מַלְכָתָא.
מִשְׁחִית אָף וְחַמָּה, סְחִרְיוֹן לְתִלְתָּא אַבְהָן.

וְלֹא עַד, אֵלָא מַה דְתֹוֹת בְּרִתָּא דְמַלְכָא, י' עַל הוּ'ה,
דְכָלִילָן בְּאַבְהָן, ה' קְדָמָה בְּאַבְרָהָם. ה' תְּגִינָנָא
בְּיִצְחָק. ו' בְּיַעֲקֹב. וְהַוָּת י' רִישָׁא עַלְיִיהָו. אַתְמָר, (אייכה ה)
נְפָלָה עַטְרָת רָאשָׁנוּ. וְאַמְתִילָו רְבָנוּ מִתְלָא, לְמַלְכָא
דְהַזָּה לִיה עַטְרָה עַל רִישָׁה, וְאֵילֵן יָאָה קְדָמִיהָ, אַתְיָא
לִיה שְׁמוֹעָה בִּישָׁא, אֲרֵמִי עַטְרָה מַעַל רִישָׁה. וְמַה דְתֹוֹת
י' עַל הוּ'ה. י' לְעַילָא, אַתְהָדר הוּ'ה י', י' לְתִתָּא. וּבְגִינָן
דָא אָמָר דָוד, (תהלים קיח) אָבִן מְאָסָן הַבּוֹגִים הִיְתָה לְרַאשָׁ
פְּנָה מֵאָת יִי' הִיְתָה זֹאת.

קֹוִם רְעֵיָא מֵהִימָּנָא, טול אֲבֹנָא דָא בִּידָה, דָא תָּמָר בָּה,
 (זבריה ג) **עַל אֶבֶן אַחַת שְׁבָעָה עִינִים.** לְתָבְרָא קַלְיָפִין
דָא גּוֹזָא, דָהָא כִּמָה רֹועִים פְּרָנְסִי דָרָא, אַתְכְּבָשׂוּ עַל הָאֵ
אֲבֹנָא, דָאִיהִי סְלֻעַ דִילָה, לְאַפְקָא מֵיאַ מַתְמָן, דְכָלָה
דִילָה מַעַיִן הַחֲכָמָה. בָהָאַי סְלֻעַ, דְגַבְיוּאַ דִילָה
בָאָוָרִיתָא, בְּרַזְוִין סְתִימָן לִית סָוָף. וְעַלְהָ אַתָּמָר, (איוב כח)
 וְהַחֲכָמָה מֵאַיִן תִמְצֵא.

וְכָל תְוִקְפָא דְלָהּוֹן לְאַעֲבָרָא קַלְיָפָה דְלָעִילָא, וְכָד מַטָּן
 לְקַלְיָפָה תְגִינָא, דָאִיהִי תְקִיפָא, אִיהִי קַשְׁיָא לוֹן,
 וְמַחְאָן בָהּ כָל יוֹמְיהּוֹן כָלָהוּ, בְלִישְׁגָהוּן דָאִינְנוּן תְקִיפִין
 כְפִטְישִׁין, וְלִית לוֹן רְשָׁוֹ לְאַפְקָא מִינָה מֵיאַ. אֶלָא אֶלָיַן
 טְפִין דְנַפְקִין עַל יָדָה, בְזָמָנָא דָאַתָּמָר בָהּ, (במדבר כ) וְיַהֲ
 אַת הַסְלֻעַ בְמִטָּהוּ פְעָמִים. וּבְמַחְאָה תְגִינָא נַפְקִי אֶלָיַן
 טְפִין. וְאֶלָיַן אִיבְּנוּ רְמִיזָן הַחֲכָמָה, רְמִיזָן דְקַבְלָה,
 דָאִיבוֹן בְחֲגִיגָה, וְשָׁאָר מַתְגִּיתִין. וְהָאֵי אֶבֶן לִית מָאָן
 דָאָפִיק מִינָה חֲכָמָה, דָאִיהִי מַלְגָאוּ, דְלִית לָהּ סָוָף, (דָאִיהִי
 מַוְחָא מַלְגָאוּ) בְרָאנְתָה, דָאַתָּמָר בָּהּ הַלְכָה לְמַשָּׁה מִסְבִּנִי.

פָתָח רְעֵיָא מֵהִימָּנָא וְאָמָר, סְבָא סְבָא, אִית סְלֻעַ, וְאִית
 סְלֻעַ, אִית אֶבֶן, וְאִית אֶבֶן. אִית אֶבֶן דְשָׁמָא
 דִיהּוּהָ, עַלְהָ אַתָּמָר (דְנִיאָל ב) וְאֲבֹנָא דִי מַחַת לְצַלְמָא הָוֹת
 לְטוֹרָרָב. וְאִית אֶבֶן דָאִיהִי (וַיָּקָרָא כ) אֶבֶן מִשְׁכִּית, דְלִית
 תָמָן גַבְיוּ דִמְיאַ דְחַכְמָתָא, וְלֹא דְבָור.

אֲלֹא אָבִן דָּאֵיהַי (חסר) סֶלָע, דָמְשָׁחָה, עַלְהָ אַתָּמָר (במדבר כ) וְדַבְרָתֶם אֶל הַסֶּלָע לְעִינֵיכֶם וְגַתֵּן מִימֵיכֶם. דָאֵיהַי בַת קֹול וְלֹא תַלְיָא בָה אֶלְאָ דָבָור וְפִוּסָא. אֶבְל שְׁפַחָה, סֶלָע אַחֲרָא, דָאַתְקָרִיאָת (קלפה) מִשְׁנָה. נוֹקְבָא דַעֲבָד בָּעָר. עַלְהָ אַתָּמָר, (משל בט) בְּדָבָרִים לֹא יִסְר עָבָד, אֶלְאָ דָמְחָאָן וְמַתְבָּרִין מִינָה כִּמָה פְּסֻקוֹת, וְלַקְטִין לֹזָן, וְאַתְקָרְיוֹן לְקֹוטֹתֹת. וְעַל דָמְלָקְטִי לֹזָן, אַתְקָרִיאָו לְקֹיטֹתֹת, בְּלֹא נְבִיעָו דְחַכְמָה וְקַבְלָה.

אֶבְל סֶלָע דִילִי, אֵיהַי בְּרַתָא דָמְלָכָא, בְגִינָה אַתָּמָר, וְדַבְרָתֶם אֶל הַסֶּלָע לְעִינֵיכֶם וְגַתֵּן מִימֵיכֶם, בְּדָבָור וְפִוּסָא, כְּבָרַתָא דָמְלָכָא. וּבְגִינָה דָמְחִינָא בָה, לְקִינָא עַלְהָ, וְאַתְגֹּזֶר עַלְבָא מוֹתָא. דָמָאָן דָמְסָרָב לְמַטְרוֹנִיתָא, חַיָּיב מִתָּה. כָל שְׁכִן מָאָן דָמָחָא לְבָרַתִּיהָ דָמְלָכָא. וּבְגִינָה דָא אַתְגֹּזֶר עַלְיָה, דָלָא אִיעּוֹל לְאָרְעָא דִישְׂרָאֵל, וְאָנָא קְבּוּר בְּאָרְעָא נְוִכְרָאָה, וְאַתְעַבְּרָת מִינִי. וְאַתָּמָר, (שמואל ב כט) וַיַּרְדֵ אֶלְיוֹ בְשָׁבֵט. וְהָאֵי שָׁבֵט, אֵיהַי חַד מִשְׁבְּטִיא דִילִי, דָאָנָא עַתִיד לְנַחַתָא תִמְןָן לְמַהֲוֵי עַם יִשְׂרָאֵל בְגִלוֹתָא. וְכָל אַתְרָמִיז, וְבָאָתָר אַוחֲרָא אָוּקְמוֹנָה מִארֵי מִתְבִּיתִין.

(חסר)

דָבִי מִקְדָשָׁא, וְשָׁמָא דָמְשִׁיחָה, אַתְקָרִיאָו בְשָׁם יְדוֹד. וְדָא אַרְבָע אֲנֵפִי אָדָם, וְאִינְוֹן דְשָׁבֵטָא דְלוֹוי, אִינְוֹן נְפָקָן

מֵהִיוֹן דָּאִינּוֹן שֶׁאָר שְׁבַטִּין, וְעַלּוּ בְּחֻלְקָא דָאָדָם,
דָּאִינּוֹן אֶרְבָּע אֲנָפִין דִּילִיה. וּמֵשָׁה אִיהוּ אָדָם בְּדִיּוֹקָנוֹ
דַּהֲהָוָא אָדָם קָדְמָה דְלַעַילָּא. (משל י) מַה שְׁמוֹ וּמַה שְׁמָ
בָּנוֹ. וּבְגִין דָא, כְּהַנִּיא וְלִוְאִי, מַזְוִיגִיהוֹן עַל יָדָא דְמַלְכָא
אֲכִיל בְּפִתּוֹרִיה, וּשֶׁאָר חִילִין דְמַלְפָא, כָּל חַד יְהִבֵּין לֵיה
לִמְיכַל בְּבֵית מֹשֵׁב דִּילִיה. וּרְעִיא מַהֲימָנָא אִיהוּ בְּבָרָא
דְמַלְכָא, קָרִיב לְמַלְכָא יִתְּיר מַאֲלִין דָאָכְלִין לִפְתּוֹרִיה,
דְלִית מָאוֹן דָקָרִיב לְמַלְפָא מִפְּלָא בְּנֵי מַלְכִּותָא, כְּבָרִיה.

קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְאָמָר, סְבָא סְבָא, בּמַלְיָן דִּילָךְ
אֲשַׁתְּמוֹדָע מָאוֹן אַנְתָּה. אַנְתָּה הוּא אָדָם קָדְמָה. מַה
שְׁמוֹ, אַתְּמָר עַלְךָ. מַה שְׁם בָּנוֹ, אַתְּמָר עַל רְעִיא
מַהֲימָנָא. וּבְגִין דָאִיהוּ חִידָשׁ כִּמָה חִדּוּשִׁין בְּאוֹרִיִּתָא,
חִדּוֹה זָמִינָא לְגַבְדָה, (משל י) דְבָן חַכְםָ יִשְׁמַח אָב. (חסר)

רְעִיא מַהֲימָנָא, בְּפִרְשָׁתָא דָא, הוּה אֲדָכָר כְּנִישׁוֹ דִּילָךְ
לְהָהָוָא עַלְמָא, דְכַתִּיב (במדבר כז) (עליה) (דף ר"פ ע"א) אֶל
הַר הַעֲבָרִים הַזֶּה הַר גָּבוֹ וְגֹו, וּרְאִית אָוֹתָה וּגְאַסְפָּת אֶל
עַמְךָ וְגֹו, כִּאֲשֶׁר נָאַסֵּף אֶחָרֵן אֲחִיךָ וְגֹו. וּבְהָאִי פִּרְשָׁתָא,
אִית לְךָ לְאַהֲדָרָא לְעַלְמָא וְלְחַחִוָּת, וְלְאַעַלָּא לְאַרְעָא
דִּישָׂרָאֵל, וְלְאַתְּחַבְּרָא בְּפִרְשָׁתָא דָא בְּכַלָּה דִּילָךְ, דְכַתִּיב
בָּה, (במדבר כה) הַגְּנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. וּבְגִין דָא
לֹא אָמָר לְךָ קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא הַכָּא רַד, אֶלָּא עַלְהָ
דִּמְגִיה, אַנְתָּה תְּהִא עַל לְאַרְעָא דִּישָׂרָאֵל.

ומה דאמר בז, (דברים לד) ולא ידע איש את קבורתו עד
היום הזה. כי לא יונן אטימין לבא, סתימין עיבין,
دلא ידע קבורה דילך, דתוית אנט בעי רחמי מקודשא
בריך הוא, דלא יעול לך בההוא קבורה, דבה אנט
מתקרי מות. הדא הוא דכתיב, (יהושע א) משה עבדי מות.
ואיבון טפשאי אמרין, וכי משה הוה מפחד ממיתה,
לנפקא מהאי עלמא, לעלמא דאתה, בשאר ברין.
ואיבון לא ידען דקבורה דילך, ומotta דילך איך היא.
דרכ' אוקמיה מארי מתניתין, דמתי חוצה לארץ איןם
חיים. לא אמר דאיןם עתידים להחיות, דאלמל'
כח הו כפרין בתקיית המתים. אלא הכא רוזא רברבא,
קבורה דיליה בצלמא דלאו הגונה לייה, דאייה (זהלים מב)
ארץ ציה ועיף בלוי מים, ולית מים אלא תורה, ובה ישעה
(נו) לא תאר לו ולא הדר. ומאן דחויז לייה בההוא צולמא,
ונראהו ולא מראה ונחמדת. ובגין דא, גבאות ישעה
(ישעה נב) הנפה ישכיל עבדי, קא רמייז עלייה.

ובגין ההוא קבורה, היה בעי רחמי דלא ימות תפן
בחוץה לארץ, לפום דתוה בארץ ציה רעב ועיף
וצמא בלוי מים, דאייה אורניתא. ובגין דא אמר עלייה,
עליה אל הר העברים זהה. משפטותא דיליה, אחוי לייה.